

Kvantitativní strategie a dotazník

- Hypotézy
  - Operacionalizace
  - Pracovní hypotézy
  - Proměnné
-
- Validita – měřím to, co chci měřit
  - Reliabilita – opakované měření přinese vždy stejný výsledek

Je reliabilní měření vždy validní?

Typy proměnných:

- Závisle a nezávisle proměnná
- Nominální: oddělené kategorie bez možnosti řazení
  - Pohlaví
  - Krevní skupina
  - Četnost (modus, %)
- Ordinální: oddělené kategorie s možností řazení
  - Stupnice vzdělání
  - Četnost, medián
- Intervalové: nejenom řazení, ale také kolikrát vyšší
  - Příjem, věk, počet dětí
  - Četnost, medián, průměr

Převody typů proměnných

- Věk (Intervalová) => Věkové kategorie (Ordinální) => Mládež, Senioři, apod. (nominální kategorie)

Znaky dobré proměnné:

- Vzájemně se vylučující atributy
- Vyčerpávající seznam atributů
- Jednodimenzionalita atributů
- Variance atributů
- Nejasné kategorie

Na co se ptát, když kladu otázku:

- Je otázka nezbytná?
- Měří otázka to, co chci měřit? (Je validní??)
- Budou jí všichni rozumět?
- Zná respondent odpověď?
- Není otázka dvouhlavňová?
- Není sugestivní?
- Jsou kategorie v otázce úplné a vylučují se?
- Je otevřená otázka nezbytná?
- Neptáte se příliš obecně?
- Mají odpovědi všech stejnou váhu?
- Není otázka nepříjemná?

Máte rád mléko a mléčné výrobky?

-ano

-ani rád, ani nerad

-ne

Typy pravděpodobnostního výběru

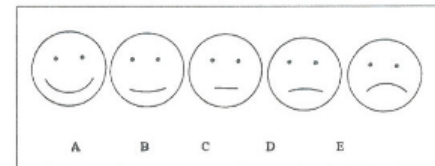
- Jednoduchý **náhodný výběr** – každá jednotka populace má stejnou možnost, že bude vybrána (respondenti jsou náhodně losování z opory výběru)
- Systematický – postupujeme podle nějakého klíče (například se ptáme každého stého zákazníka, zazvoníme u každých čtvrtých dveří, apod.)
- Stratifikovaný náhodný výběr – rozdělíme populaci podle nějakého kritéria (např. fakulta univerzity, městská čtvrť, apod.) a v rámci kategorií provedeme náhodný výběr
- Skupinový výběr – nevybíráme náhodně jednotky populace, ale jejich přirozené shluky (například místo žáků vybíráme školy), které celé prozkoumáme
- Vícekrokový skupinový výběr – vybíráme shluky populace, ve kterých dále provádíme náhodný výběr

Typy nepravděpodobnostního výběru

- Anketa – výzkumník se ptá každého, koho potká či kdo je dosažitelný
- Metoda sněhové koule – výzkumník kontaktuje známého člena dané skupiny a od něj získává kontakty na další potenciální respondenty
- Záměrný výběr – výzkumník používá řadu metod, jak získat data od dané populace. Výběr respondentů je prováděn na základě úsudku respondenta.
- Výběr deviantních (extrémních) případů – výzkumník vyhledává případy, které se vymykají dominantním vzorcům
- Sekvenční výběr – výzkumník vyhledává nové případy, dokud mu přinášejí nějakou novou informaci
- Adaptivní výběr – strategii výběru výzkumník upravuje na základě své minulé zkušenosti

- Kvótní výběr

Dramaturgie dotazníku

- Oslovení, vysvětlení, poděkování, kontakt
- Demografická data ke konci (snadné, ale nudné)
- Působí opravdu anonymně?
- Není dlouhý? Neztrácí respondent pozornost?
- Neovlivňují odpovědi další odpovědi?
- Má řazení nějakou logiku? (a nyní se budeme ptát na...; nesledovat logiku výzkumu)
- Různé typy otázek: grafika, sémantický diferenciál
- Pozor na haló efekt:
<https://www.youtube.com/watch?v=>

Jaké vlastnosti připsujete mužům?

V každém řádku zakroužkujte číslo na škále od 1 (odvážný atd.) do 7 (ustrášený atd.).

Postupujte po řádcích →

a	odvážný	1	2	3	4	5	6	7	ustrášený
b	starostlivý	1	2	3	4	5	6	7	lhostejný
c	vychovaný	1	2	3	4	5	6	7	nevychovaný
d	zručný	1	2	3	4	5	6	7	nešikovný
e	společenský	1	2	3	4	5	6	7	samotářský
f	schopný vcítit se	1	2	3	4	5	6	7	neschopný vcítit se
g	citlivý	1	2	3	4	5	6	7	necitlivý
h	aktivní	1	2	3	4	5	6	7	líný
i	štedrý	1	2	3	4	5	6	7	lakomý
j	schopný zvládat víc činností najednou	1	2	3	4	5	6	7	neschopný zvládat víc činností najednou
k	hádavý	1	2	3	4	5	6	7	smířlivý
l	soustředěný	1	2	3	4	5	6	7	roztěkaný
m	zodpovědný	1	2	3	4	5	6	7	nezodpovědný
n	závistivý	1	2	3	4	5	6	7	přející
o	agresivní	1	2	3	4	5	6	7	mírumilovný
p	parádivý	1	2	3	4	5	6	7	zanedbaný

Likertova škála

Vyjádři svou míru souhlasu s výroky týkajícími se bydliště.

	Naprostou souhlasím	Spíše souhlasím	Nevím	Spíše nesouhlasím	Naprostou nesouhlasím
a) Lidé z města se nestarají o životní prostředí	1	2	3	4	5
b) Lidé z vesnice vstávají brzy ráno	1	2	3	4	5
c) Lidé na vesnicích jsou přátelští	1	2	3	4	5
d) Lidé z města nemají vztah ke zvířatům	1	2	3	4	5
e) Lidé z města jsou lhostejní ke svému okolí	1	2	3	4	5
f) Lidé z města zbytečně utrácení a plýtvají	1	2	3	4	5
g) Lidé z vesnice nedbají o svůj vzhled	1	2	3	4	5
h) Lidé na vesnicích jsou zdravější	1	2	3	4	5